

ІНВЕСТИЦІЇ (від лат. *investire* — вкладати) — економічна категорія, що відображає систему економічних відносин, спрямованих на перетворення інвестиційних ресурсів суб'єктів господарювання у нові доходні активи (фінансові, реальні та людські). На макрорівні І. — неспожита у поточ. періоді частина **валового внутрішнього продукту**, яка забезпечує сусп. відтворення країни у майбутньому; на мікрорівні — пряме або опосередк. вкладення інвестиц. ресурсів інвестора в об'єкт інвестицій з метою отримання інвестиц. доходу; усі види майнових та інтелектуал. цінностей, що вкладають в об'єкти підприємн. та ін. видів діяльності, результатом якої є прибуток або відповід. соц. ефект. І. здійснюють інвестори — суб'єкти, які приймають рішення про вкладення влас., позичк. і залучених майнових та інтелектуал. цінностей в об'єкти інвестування. За своїм статусом інвестори можуть бути держ., корпоратив., інституц. та індивідуальними. За змістом розрізняють фінанс. (депозитні вклади, цінні папери, похідні фінанс. інструменти), реал. (матеріал. і нематеріал. активи), соц. (сусп., матеріал. та духовні умови існування й діяльності людини) об'єкти І., що за певних умов дозволяють інвесторові отримати інвестиц. дохід. Характерні ознаки І.: потенц. спроможність приносити інвестиц. дохід — зміна властивості об'єкта І. у вигляді нової спожив. вартості, здатної відшкодувати інвестиц. витрати інвесторам і принести їм та ін. учасникам інвестиц. процесу фінанс. (або соц.) ефект; наявність ризику вкладення капіталу — досягнення цілей І. має ймовірніс. характер; їх здійснюють за рахунок інвестиц. капіталу, вартість якого залежить від доходності І.; процес інвестування, як правило, пов'язаний із перетворенням інвестиц. капіталу в інші альтернативні види доход. активів інвестора; цілеспрямов. характер І.; наявність строку вкладення І., що залежить від виду І. та інвестиц. стратегії інвестора. Фінанс. І. — вкладання коштів у фінанс. активи, які, на сподівання інвестора, у майбутньому принесуть йому очікувані доходи або нададуть контроль над діяльністю підприємства; реал. — у матеріал. активи, спрямов. на приріст вироб. фондів та матеріал.-тех. запасів; інновац. — у новоствор. чи вдосконалені конкурентоспроможні технології, продукцію або послуги (також організац.-тех. рішення вироб., адм., комерц. або ін. характеру, що істотно покращують структуру та якість виробництва і

соц. сфери; прямі — внесення коштів або майна в статут. капітал (фонд) юрид. особи в обмін на корпоративні права, емітовані цією юрид. особою; портфел. — придбання цінних паперів, деривативів та ін. фінанс. інструментів за грош. кошти на фонд. ринку; чисті — вкладення у збільшення осн. капіталу та утворення нових осн. і частини оборот. фондів вироб. і не вироб. призначення; валові — витрати на накопичення та реновацію осн. фондів і накопичення оборот. фондів у частині приросту незавершеного будівництва; іноз. — цінності, які вкладають іноз. інвестори в об'єкти інвестиц. діяльності ін. країн з метою отримання прибутку або досягнення соц. ефекту. Інвестиц. процес, який напряду пов'язаний із сусп. відтворенням і здатен забезпечувати його ефективне функціонування, нині в Україні не організов., не стабіл., а, отже, і не ефективний. В умовах фінанс.-екон., соц. та політ. нестабільності частка І. в осн. капітал постійно знижується (див. Табл.).

Показник	2007	2008	2009	2010
ВВП (у фактичних цінах, млн грн)	720731	948056	914720	953138,2
ВВП (% до попереднього року)	107,9	102,3	84,9	104,2
Інвестиції в основний капітал (у фактичних цінах, млн грн)	188486	233081	151776,8	171091,9
Інвестиції в основний капітал (% до попереднього року)	129,8	97,4	58,5	99,4
Інвестиції в основний капітал (% до ВВП)	26,4	24,5	16,6	9,07

В ухваленій КМ України Концепції Держ. цільової екон. програми розвитку інвестиц. діяльності на 2011-15 визначені гол. причини низької інвестиц. активності: несприятливі умови для інвестування, зокрема недосконале законодавство з питань захисту права власності, адміністрування податків, отримання у власність земель. ділянок, провадження підприємн. діяльності та здійснення контролю за нею; недостат. рівень держ. підтримки інвестиц. діяльності, неналеж. чином розвинута система підготовки інвестиц. програм і проектів для надання держ. І.; нерозвинутість інвестиц. ринку та інфраструктури; відсутність дієвих механізмів держ.-приват. партнерства в інвестуванні. Активізувати надходження І. можуть сприятливий інвестиц. клімат, сформоване інвестиц. середовище, достат. інвестиц. капітал, безпека інвестиц. вкладень, рівень доходності, наявність розвинутого багатосегмент. інвестиц. ринку, оптимальні співвідношення між споживанням та накопиченням тощо.

Т. В. Майорова

Бібліографічний опис:

Інвестиції / Т. В. Майорова // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2011. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-13322>. – Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).